C/2025/651

10.2.2025.

PADOMES IETEIKUMS,

(2025. gada 21. janvāris),

ar ko apstiprina Itālijas vidēja termiņa fiskāli strukturālo plānu

(C/2025/651)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 121. pantu,

ņemot vērā Regulu (ES) 2024/1263 un jo īpaši tās 17. pantu,

ņemot vērā Komisijas ieteikumu,

tā kā:

VISPĀRĪGI APSVĒRUMI

(1) Reformētā ES ekonomikas pārvaldības sistēma stājās spēkā 2024. gada 30. aprīlī. Reformētās ES ekonomikas pārvaldības sistēmas pamatelementi ir Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1263 par ekonomikas politikas efektīvu koordināciju un budžeta daudzpusēju uzraudzību ([1]) kopā ar grozīto Regulu (EK) Nr. 1467/97 par pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras īstenošanu ([2]) un grozīto Padomes Direktīvu 2011/85/ES par dalībvalstu budžeta struktūrām ([3]). Sistēmas mērķis ir veicināt stabilas un ilgtspējīgas publiskās finanses un ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi un noturību, izmantojot reformas un investīcijas, un novērst pārmērīgu valdības budžeta deficītu. Tā arī veicina valstu atbildību, un tajā ir likts lielāks uzsvars uz vidēju termiņu apvienojumā ar noteikumu efektīvāku un konsekventāku izpildi.

(2) Jaunajā ekonomikas pārvaldības sistēmā būtiska vieta ir valsts vidēja termiņa fiskāli strukturālajiem plāniem, kurus dalībvalstis iesniedz Padomei un Komisijai. Šiem plāniem būtu jāpalīdz sasniegt divus mērķus: i) nodrošināt cita starpā, ka līdz korekcijas perioda beigām vispārējās valdības parāds ticami samazinās vai saglabājas piesardzīgos līmeņos un ka valdības budžeta deficīts vidējā termiņā tiek samazināts un saglabāts zem atsauces vērtības, kas ir 3 % no IKP, un ii) nodrošināt reformu un investīciju īstenošanu, reaģējot uz galvenajām problēmām, kas apzinātas Eiropas pusgadā, un pievērsties ES kopīgajām prioritātēm. Tālab katrā plānā ir jāiekļauj vidēja termiņa saistības attiecībā uz neto izdevumu ([4]) virzību, kas faktiski paredz budžeta ierobežojumu uz plāna darbības laiku, kurš ir četri vai pieci gadi (atkarībā no dalībvalsts parastā sasaukuma perioda). Turklāt plānā ir jāpaskaidro, kā dalībvalsts nodrošinās reformu un investīciju īstenošanu, reaģējot uz galvenajām problēmām, kas apzinātas Eiropas pusgadā, jo īpaši konkrētām valstīm adresētajos ieteikumos (tai skaitā attiecīgā gadījumā tajos, kuri attiecas uz makroekonomiskas nelīdzsvarotības novēršanas procedūru (MNNP)), un kā dalībvalsts pievērsīsies Savienības kopīgajām prioritātēm. Fiskālās korekcijas periods aptver četru gadu laikposmu, un to var pagarināt ne vairāk kā par trīs gadiem, ja dalībvalsts apņemas īstenot attiecīgu reformu un investīciju kopumu, kas atbilst Regulā (ES) 2024/1263 noteiktajiem kritērijiem.

([1]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1263 (2024. gada 29. aprīlis) par ekonomikas politikas efektīvu koordināciju un budžeta daudzpusēju uzraudzību un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97 (OV L, 2024/1263, 30.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

([2]) Padomes Regula (ES) 2024/1264 (2024. gada 29. aprīlis), ar ko groza Regulu (EK) Nr. 1467/97 par to, kā paātrināt un precizēt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras īstenošanu (OV L, 2024/1264, 30.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj).

([3]) Padomes Direktīva (ES) 2024/1265 (2024. gada 29. aprīlis), ar ko groza Direktīvu 2011/85/ES par prasībām dalībvalstu budžeta struktūrām (OV L, 2024/1265, 30.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

([4]) Neto izdevumi atbilstoši Regulas (ES) 2024/1263 2. pantā sniegtajai definīcijai ir visi valdības izdevumi, atskaitot i) procentu izdevumus, ii) diskrecionāros ieņēmumu pasākumus, iii) izdevumus par Savienības programmām, ko pilnībā sedz Savienības fondu ieņēmumi, iv) valstu izdevumus par Savienības finansēto programmu līdzfinansēšanu, v) bezdarbnieka pabalstu izdevumu cikliskos elementus un vi) vienreizējos un citus pagaidu pasākumus.

(3) Pēc tam, kad plāns ir iesniegts, Komisija novērtē, vai tas atbilst Regulas (ES) 2024/1263 prasībām.

(4) Pēc Komisijas ieteikuma Padome pieņem ieteikumu, lai noteiktu attiecīgās dalībvalsts neto izdevumu virzību, un attiecīgā gadījumā apstiprina reformu un investīciju saistību kopumu, kas ir pamatā korekcijas perioda pagarināšanai.

APSVĒRUMI SAISTĪBĀ AR ITĀLIJAS VIDĒJA TERMIŅA FISKĀLI STRUKTURĀLO PLĀNU

(5) Itālija savu vidēja termiņa fiskāli strukturālo plānu Padomei un Komisijai iesniedza 2024. gada 15. oktobrī. Iesniegšana notika Regulas (ES) 2024/1263 36. pantā noteiktā termiņa pagarinājumā, kam bija piekritusi Komisija, ņemot vērā Itālijas norādītos iemeslus.

Process pirms plāna iesniegšanas

(6) Lai veidotu dialogu, kura rezultātā tiek iesniegti valsts vidēja termiņa fiskāli strukturālie plāni, Komisija 2024. gada 21. jūnijā saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1263 9. pantu nosūtīja Itālijai atsauces trajektoriju ([5]). Komisija publicēja šo atsauces trajektoriju 2024. gada 15. oktobrī ([6]). Atsauces trajektorija ir balstīta uz risku un ļauj nodrošināt, ka līdz fiskālās korekcijas perioda beigām un, ja netiek veikti papildu budžeta pasākumi, pēc korekcijas perioda beigām vispārējās valdības parāds vidējā termiņā ticami samazinās vai saglabājas piesardzīgā līmenī un ka vispārējās valdības budžeta deficīts korekcijas periodā tiek samazināts zem 3 % no IKP un vidējā termiņā saglabājas zem minētās atsauces vērtības. Vidējs termiņš tiek definēts kā desmit gadu laikposms, kas seko korekcijas perioda beigām. Saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1263 6. panta d) punktu, 7. un 8. pantu atsauces trajektorija atbilst arī deficīta kritērijam, parāda ilgtspējas nosacījumam un deficīta noturības nosacījumam. Itālijas atsauces trajektorija, balstoties uz Komisijas pieņēmumiem, kas ir 2024. gada jūnijā nosūtīto iepriekšējo norādījumu pamatā, un pieņemot septiņu gadu korekcijas periodu, paredz, ka neto izdevumu pieaugums nedrīkstētu pārsniegt 1. tabulā sniegtās vērtības. Tas nozīmē, ka neto izdevumu vidējais pieaugums korekcijas periodā (2025.–2031. gadā) ir 1,5 % un plāna aptvertajā periodā (2025.–2029. gadā) ir 1,5 %.

1. tabula. Atsauces trajektorija, ko Komisija Itālijai iesniedza 2024. gada 21. jūnijā

		2025.		2026.		2027.		2028.	2029.
2030.		2031.	Vidēji	2025.–2029.	Vidēji	2025.–2031.			
Neto izdevumu maksimālais pieaugums (gadā, %)	1,6	1,6	1,5	1,4	1,3	1,3	1,4	1,5	1,5

Avots: Komisijas aprēķini

(7) Itālija un Komisija no 2024. gada jūlija līdz septembrim risināja Regulas (ES) 2024/1263 12. pantā paredzēto tehnisko dialogu. Dialoga galvenās tēmas bija Itālijas paredzētā neto izdevumu virzība un tās pamatā esošie pieņēmumi (it īpaši makroekonomiskie pieņēmumi un elastības iespējas), paredzētais reformu un investīciju jomas saistību kopums, kas ir pamats korekcijas perioda pagarināšanai, arī reformas un investīcijas, konkrēti, reformas civiltiesību, publiskās pārvaldes, bērnu aprūpes un uzņēmējdarbības vides, nodokļu administrēšanas, publisko izdevumu pārvaldības un valsts uzņēmumu jomā, kā arī reformas un investīcijas, ko paredzēts īstenot, lai reaģētu uz galvenajām Eiropas pusgada gaitā apzinātajām problēmām un pievērstos Savienības kopīgajām prioritātēm, kas ir taisnīga zaļā un digitālā pārkārtošanās, sociālā un ekonomiskā noturība, enerģētiskā drošība un aizsardzības spēju palielināšana.

([5]) Dalībvalstīm un Ekonomikas un finanšu komitejai nosūtāmie iepriekšējie norādījumi ietver trajektorijas bez korekcijas perioda pagarinājuma un ar to (attiecīgi par četriem un septiņiem gadiem). Tie ietver arī galvenos sākotnējos nosacījumus un Komisijas vidēja termiņa valdības parāda prognozēšanas sistēmas pamatā esošos pieņēmumus. Atsauces trajektorija tika aprēķināta, pamatojoties uz metodiku, kas aprakstīta Komisijas *2023. gada parāda ilgtspējas pārskatā* (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/debt-sustainability-monitor-2023_en). Tās pamatā ir Komisijas 2024. gada pavasara prognoze un tās vidēja termiņa pagarinājums līdz 2033. gadam, un ilgtermiņa IKP pieaugums un novecošanas izmaksas atbilst Komisijas un Padomes kopīgajam *2024. gada ziņojumam par novecošanu* (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/2024-ageing-report-economic-and-budgetary-projections-eu-member-states-2022-2070_en).

([6]) https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/national-medium-term-fiscal-structural-plans_en#italy.

(8) Itālija 2024. gada septembrī atbilstīgi Regulas (ES) 2024/1263 11. panta 3. punktam un 36. panta 1. punkta c) apakšpunktam un saskaņā ar tās plānā sniegto informāciju rīkoja apspriešanos ar sociālajiem partneriem, vietējām un reģionālajām pašvaldībām un citām attiecīgajām ieinteresētajām personām.

(9) Itālijas neatkarīgā fiskālā iestāde (Parlamenta Budžeta birojs) sniedza atzinumu par makroekonomikas prognozi un makroekonomiskiem pieņēmumiem, kas ir daudzgadu neto izdevumu virzības pamatā. Tā apstiprināja makroekonomikas scenāriju plāna aptvertajā periodā (2024.–2029. gadā), secinot, ka galveno makroekonomisko mainīgo lielumu prognozes ir pieņemamās robežās, lai gan daži no lielumiem atrodas pie augšējās robežas, un vispārējā perspektīva ir atkarīga no atveseļošanas un noturības plāna (ANP) pilnīgas un savlaicīgas īstenošanas, kā arī no stabila starptautiskā konteksta.

(10) Parlaments plānu apstiprināja 9. oktobrī, iepriekš uzklausījis vairākas ieinteresētās personas, kā tas parasti notiek, parlamentam apstiprinot budžeta plānošanas dokumentus.

Citi saistīti procesi

(11) Padome 2024. gada 26. jūlijā konstatēja, ka Itālijā pastāv pārmērīgs budžeta deficīts, jo nav ievērots deficīta kritērijs ([7]). Šis ieteikums sakrīt ar Padomes ieteikumu saskaņā ar LESD 126. panta 7. punktu par pārmērīga valsts budžeta deficīta situācijas novēršanu Itālijā ([8]). Minēto ieteikumu vienlaicīga pieņemšana sakarā ar pielāgošanos jaunajai ekonomikas pārvaldības sistēmai un pārejai uz to nodrošina saskanību starp ieteiktajām korekcijām.

(12) Itālija 2025. gada budžeta plāna projektu iesniedza 2024. gada 15. oktobrī. Komisija atzinumu par šo budžeta plāna projektu pieņēma 2024. gada 26. novembrī ([9]).

(13) Komisija 2024. gada 19. jūnijā secināja, ka Itālijā pastāv makroekonomikas nelīdzsvarotība. Konkrētāk, Itālijā saglabājas neaizsargātība, kas saistīta ar lielu valsts parādu un vāju produktivitātes pieaugumu saistībā ar darba tirgus nestabilitāti un dažām nepilnībām finanšu tirgos, kam ir pārrobežu nozīme ([10]).

(14) Padome 2024. gada 21. oktobrī adresēja Itālijai vairākus konkrētai valstij adresētus ieteikumus (KVAI) Eiropas pusgada ietvaros ([11]).

PLĀNA KOPSAVILKUMS UN KOMISIJAS NOVĒRTĒJUMS

(15) Turpmāk ir sniegts plāna novērtējums, ko Komisija veica saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1263 16. pantu.

Konteksts: makroekonomiskā un fiskālā situācija un perspektīvas

(16) Ekonomiskā aktivitāte Itālijā 2023. gadā pieauga par 0,7 % – to veicināja patēriņš un investīcijas, ko sekmēja valdības stimuli. Pieaugumu veicināja arī neto eksports, bet negatīvais krājumu cikls to mazināja. Saskaņā ar Eiropas Komisijas 2024. gada rudens prognozi paredzamā ekonomikas izaugsme 2024. gadā ir 0,7 %, jo investīcijas joprojām palielinās, bet privātais patēriņš stagnē. Sagaidāms, ka neto eksports veicinās izaugsmi, pateicoties importa kritumam, bet krājumi to samazinās. Paredzams, ka 2025. gadā reālais IKP palielināsies par 1,0 %. To veicinās mājsaimniecību patēriņš, ko sekmē reālais algu pieaugums, savukārt kopējais investīciju apjoms pieaugs vien nedaudz, jo samazinās būvniecības apjoms mājokļu renovācijas jomā. Paredzams, ka 2026. gadā reālais IKP palielināsies par 1,2 %, jo kapitālizdevumi palielināsies, pateicoties izdevumiem, kas saistīti ar ANP, un vienkāršākiem finansēšanas nosacījumiem. Paredzams, ka prognozes periodā (t. i., 2024.–2026. gadā) potenciālā IKP pieaugums Itālijā nedaudz samazināsies no 1,3 % 2024. gadā līdz 0,9 % 2026. gadā. Bezdarba līmenis 2023. gadā bija 7,7 %, un saskaņā ar Komisijas prognozi tas 2024. gadā būs 6,8 %, 2025. gadā 6,3 % un 2026. gadā 6,2 %. Paredzams, ka inflācija (IKP deflators), kas 2023. gadā bija 5,8 %, 2024. gadā būs samazinājusies līdz 1,6 % un sasniegs 1,9 % 2025. gadā un 1,8 % 2026. gadā.

([7]) OV L, 1.8.2024, ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/dec/2024/2124/oj.
([8]) Ieteikums Padomes ieteikumam par pārmērīga budžeta deficīta stāvokļa novēršanu Itālijā, 26.11.2024., COM(2024) 954 final.
([9]) Komisijas atzinums par Itālijas budžeta plāna projektu, 26.11.2024., C(2024) 9057 final.
([10]) Komisijas Paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Centrālajai bankai, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai, Reģionu komitejai un Eiropas Investīciju bankai "2024. gada Eiropas pusgads – pavasara pakete", COM(2024) 600 final, 4. papildinājums.
([11]) Padomes Ieteikums (2024. gada 21. oktobris) par Itālijas ekonomikas, budžeta, nodarbinātības un strukturālo politiku.

(17) Fiskālā ziņā Itālijas vispārējās valdības budžeta deficīts 2023. gadā bija 7,2 % no IKP. Saskaņā ar Eiropas Komisijas 2024. gada rudens prognozi tas būs sasniedzis 3,8 % no IKP 2024. gadā un pēc tam samazināsies vēl vairāk, sasniedzot 3,4 % no IKP 2025. gadā, un, balstoties uz nemainīgas politikas pieņēmumu, 2,9 % 2026. gadā. Eiropas Komisijas 2024. gada rudens prognozē ir ņemts vērā Itālijas 2025. gada budžeta projekts, kuru valdība valsts parlamentam iesniedza oktobrī. Vispārējās valdības parāds 2023. gada beigās bija 134,8 % no IKP. Saskaņā ar Eiropas Komisijas 2024. gada rudens prognozi parāda attiecība pret IKP 2024. gada beigās būs palielinājusies līdz 136,6 %. Neraugoties uz primāro pārpalikumu, tiek prognozēts, ka 2025. gada beigās tā būs pieaugusi vēl vairāk – līdz 138,2 % – un 2026. gada beigās līdz 139,3 %. Komisijas fiskālajā prognozē netiek ņemtas vērā vidēja termiņa plānos norādītās politikas saistības, kamēr tās nav papildinātas ar ticami paziņotiem un pietiekami precīzi formulētiem konkrētiem politikas pasākumiem.

Plānā norādītā neto izdevumu virzība un galvenie makroekonomiskie pieņēmumi

(18) Itālijas vidēja termiņa fiskāli strukturālais plāns aptver laikposmu no 2025. līdz 2029. gadam, un tajā ir paredzēta fiskālā korekcija septiņu gadu laikā.

(19) Plānā ir ietverta visa informācija, kas jāsniedz saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1263 13. pantu.

(20) Plānā valsts uzņemas saistības panākt 2. tabulā sniegto neto izdevumu virzību, kas laikposmā no 2025. līdz 2029. gadam atbilst neto izdevumu vidējam pieaugumam 1,6 % apmērā. Papildus Itālija uzņemas saistības veikt reformas un investīcijas, lai korekcijas periodu pagarinātu līdz 7 gadiem (2025.–2031. gads), kuros plānotais neto izdevumu vidējais pieaugums ir 1,5 %. Korekcijas perioda (2025.–2031. gads) neto izdevumu vidējais pieaugums, kas paredzēts plānā, ir tāds pats, kā norādīts atsauces trajektorijā, kuru Komisija nosūtīja 2024. gada 21. jūnijā. Plānā ir pieņemts, ka potenciālā IKP pieaugums pakāpeniski samazināsies no 1,4 % 2024. gadā līdz 0,3 % 2031. gadā. Piedevām plānā paredzēts, ka IKP deflatora pieauguma temps korekcijas periodā kopumā saglabāsies stabils aptuveni 2 % līmenī.

Plāna neto izdevumu saistību ietekme uz vispārējās valdības parādu

(21) Ja plānā norādītā neto izdevumu virzība un tās pamatā esošie pieņēmumi īstenosies, vispārējās valdības parāds saskaņā ar plānu palielināsies līdz 137,8 % no IKP 2026. gadā (no 135,8 % no IKP 2024. gadā) un pēc tam samazināsies līdz 132,5 % no IKP korekcijas perioda beigās (2031. gadā), kā norādīts nākamajā tabulā. Tiek prognozēts, ka pēc korekcijas vidējā termiņā (t. i., līdz 2041. gadam) parāda attiecība saskaņā ar plānu pastāvīgi samazināsies, līdz 2041. gadam sasniedzot 113,7 %. Tādējādi saskaņā ar plānu līdz korekcijas perioda beigām (2031. gadam) tiktu panākta vispārējās valdības parāda attiecības pret IKP samazināšanās. Balstoties uz plānā norādītajiem pieņēmumiem, tas ir ticami, jo saskaņā ar visiem Komisijas parāda ilgtspējas analīzes deterministiskajiem stresa testiem tiek prognozēts, ka parāds desmit gadu laikā pēc korekcijas perioda samazināsies, un stohastiskās prognozes liecina, ka parāds samazināsies ar pietiekami lielu varbūtību.

Tāpēc, balstoties uz plānā norādītajām politikas saistībām un makroekonomiskajiem pieņēmumiem, plānā paredzētā neto izdevumu virzība atbilst Regulas (ES) 2024/1263 6. panta a) punktā un 16. panta 2. punktā noteiktajai prasībai attiecībā uz parādu.

2. tabula. Itālijas plānā norādītā neto izdevumu virzība un galvenie pieņēmumi

						Korekcijas perioda pagarinājums				
	2024.	2025.	2026.	2027.	2028.	2029.	2030.	2031.	Vidējais rādītājs plāna darbības laikā (2025.–2029.)	Vidējais rādītājs visā korekcijas periodā (2025.–2031.)
Neto izdevumu pieaugums (gadā, %)	- 1,9	1,3	1,6	1,9	1,7	1,5	1,1	1,2	1,6	1,5
Neto izdevumu pieaugums (kumulatīvi no 2023. gada bāzes, %)	- 1,9	- 0,7	0,9	2,8	4,6	6,2	7,4	8,7	n. p.	n. p.

						Korekcijas perioda pagarinājums				
	2024.	2025.	2026.	2027.	2028.	2029.	2030.	2031.	Vidējais rādītājs plāna darbības laikā (2025.–2029.)	Vidējais rādītājs visā korekcijas periodā (2025.–2031.)
Potenciālā IKP pieaugums (%)	1,4	1,3	1,1	1,0	0,9	0,7	0,5	0,3	1,0	0,8
Inflācija (IKP deflatora pieaugums) (%)	1,9	2,1	2,0	1,8	2,0	2,0	2,1	2,2	2,0	2,0

Avots: Itālijas vidēja termiņa fiskāli strukturālais plāns un Komisijas aprēķini.

3. tabula. Itālijas plānā norādītā vispārējās valdības parāda un bilances attīstība

	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	2028.	2029.	2030.	2031.	2041.
Valdības parāds (% no IKP)	134,8	135,8	136,9	137,8	137,5	136,4	134,9	133,9	132,5	113,7
Valdības bilance (% no IKP)	- 7,2	- 3,8	- 3,3	- 2,8	- 2,6	- 2,3	- 1,8	- 1,7	- 1,5	- 1,9

Avots: Itālijas vidēja termiņa fiskāli strukturālais plāns.

Plāna neto izdevumu saistību ietekme uz vispārējās valdības bilanci

(22) Balstoties uz plānā norādīto neto izdevumu virzību un pieņēmumiem, vispārējās valdības budžeta deficīts samazināsies līdz 2,8 % no IKP 2026. gadā un pēc tam līdz 1,5 % no IKP 2031. gadā. Tādējādi saskaņā ar plānu vispārējās valdības bilance korekcijas perioda beigās (2031. gadā) nepārsniegtu atsauces vērtību, kas ir 3 % no IKP. Arī desmit gadu periodā pēc korekcijas perioda (t. i., līdz 2041. gadam) valdības budžeta deficīts nepārsniegtu 3 % no IKP. Tāpēc, balstoties uz plānā norādītajām politikas saistībām un makroekonomiskajiem pieņēmumiem, plānā paredzētā neto izdevumu virzība atbilst Regulas (ES) 2024/1263 6. panta b) punktā un 16. panta 2. punktā noteiktajai prasībai attiecībā uz deficītu.

Fiskālās korekcijas profils laikā

(23) Plānā aprakstītais fiskālās korekcijas laika profils, ko mēra kā izmaiņas strukturālajā primārajā bilancē, paredz nedaudz intensīvāku īstenošanu sākumposmā salīdzinājumā Regulas (ES) 2024/1263 6. panta c) punktā minēto parasti piemēroto noklusējuma lineāro trajektoriju. Konkrētāk, tiek prognozēts, ka strukturālā primārā bilance uzlabosies par 0,6 % gan 2025., gan 2026. gadā, kam sekos uzlabojums par 0,5 % no IKP katru gadu līdz 2031. gadam. Rezultātā plāna pirmajos četros gados fiskālā korekcija ir vairāk nekā proporcionāla kopējiem korekcijas centieniem. Tāpēc, balstoties uz plānā norādītajām politikas jomas saistībām un makroekonomiskajiem pieņēmumiem, plānā paredzētā neto izdevumu virzība atbilst Regulas (ES) 2024/1263 6. panta c) punktā noteiktajam neatlikšanas nosacījumam.

4. tabula. Itālijas plānā norādītā strukturālās primārās bilances attīstība

	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	2028.	2029.	2030.	2031.
Strukturālā primārā bilance (% no IKP)	- 4,5	- 0,5	0,0	0,6	1,1	1,6	2,2	2,7	3,2
Strukturālās primārās bilances izmaiņas (procentp.)	n. p.	4,0	0,6	0,6	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5

Avots: Itālijas vidēja termiņa fiskāli strukturālais plāns.

Plāna atbilstība pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūrai

(24) Plānā noteiktā neto izdevumu virzība atbilst pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras prasībām (jo īpaši minimālajai ikgadējai strukturālajai korekcijai, kas noteikta Padomes Regulas (EK) 1467/97 3. panta 4. punkta trešajā daļā).

Plāna atbilstība deficīta noturības nosacījumam

(25) Regulas (ES) 2024/1263 8. pantā noteiktā preventīvās daļas prasība attiecībā uz deficīta noturības nosacījumu, kuras mērķis ir nodrošināt kopēju rezervi attiecībā pret deficīta atsauces vērtību 3 % no IKP, Itālijai tiek piemērota no 2027. gada, jo tiek plānots, ka deficīts no 2026. gada būs mazāks par 3 % no IKP. Tāpēc 2027. gadā strukturālās primārās bilances ikgadējai korekcijai nevajadzētu būt mazākai par 0,25 % no IKP, ja strukturālais deficīts iepriekšējā gadā saglabāsies virs 1,5 % no IKP, lai strukturālā izteiksmē sasniegtu kopējo noturības rezervi 1,5 % apmērā no IKP. Ikgadējā fiskālā korekcija, kas izriet no plāna politikas saistībām un makroekonomiskajiem pieņēmumiem, pārsniedz 0,25 % 2027., 2028., 2029., 2030. un 2031. gadā. Tāpēc, balstoties uz plānā norādītajām politikas saistībām un makroekonomiskajiem pieņēmumiem, plānā paredzētā neto izdevumu virzība atbilst deficīta noturības nosacījumam.

Plāna atbilstība parāda ilgtspējas nosacījumam

(26) Ievērojot Regulas (ES) 2024/1263 7. pantu, tā kā saskaņā ar plānu vispārējās valdības parāds korekcijas periodā pārsniegs 90 % no IKP, parāda attiecībai ir jāsamazinās vismaz par vidēji 1 procentpunktu gadā, līdz tā ir mazāka par 90 %, un pēc tam tai jāsamazinās par vidēji 0,5 procentpunktiem. Šo vidējo samazinājumu aprēķina laikposmā no 2027. līdz 2031. gadam, t. i., sākot no gada, kurā pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūra tiktu atcelta saskaņā ar plānu, un tas ir 1,2 procentpunkti (sk. 3. tabulu). Tāpēc, balstoties uz plānā norādītajām politikas saistībām un makroekonomiskajiem pieņēmumiem, plānā paredzētā neto izdevumu virzība atbilst parāda ilgtspējas nosacījumam.

Plāna makroekonomiskie pieņēmumi

(27) Plāna pamatā ir pieņēmumi, kas atšķiras no Komisijas pieņēmumiem, kurus tā Itālijai nosūtīja 2024. gada 21. jūnijā. Konkrēti, plānā ir izmantoti atšķirīgi pieņēmumi attiecībā uz deviņiem mainīgajiem lielumiem, proti, sākumpunktu (t. i., strukturālo bilanci 2024. gadā), potenciālā IKP pieaugumu, reālā IKP pieaugumu, nominālo netiešo procentu likmi, fiskālo reizinātāju, atlikumu un plūsmu korekcijām, vienreizējiem pasākumiem, pieņēmumiem par ieņēmumiem (t. i., par elastīgumiem) un izlaides starpības profilu. Turklāt fiskālā korekcija tiek īstenota nedaudz intensīvāk sākumposmā. Tālāk sniegts šo pieņēmumu atšķirību novērtējums. Pieņēmumu atšķirības, kurām ir būtiskākā ietekme uz neto izdevumu vidējo pieaugumu, ir norādītas tālāk, par katru no tām sniedzot atsevišķu novērtējumu.

— Plānā ir pieņemts, ka sākotnējais fiskālais stāvoklis būs labvēlīgāks, pieņemot, ka budžeta deficīts 2024. gadā būs 3,8 % no IKP, savukārt atsauces trajektorijā tika pieņemts, ka tas būs 4,4 % no IKP. Tas nozīmē labāku sākotnējo strukturālo primāro bilanci Itālijas parāda ilgtspējas analīzes prognozēs (- 0,5 % salīdzinājumā ar - 1,1 % no IKP saskaņā ar atsauces trajektoriju). Tas atspoguļo jaunākos fiskālos datus (ar lielākiem nodokļu ieņēmumiem, nekā paredzēts Komisijas pieņēmumos iepriekšējos norādījumos, kā arī atjauninātas izdevumu aplēses). Tas kopumā

atbilst Eiropas Komisijas 2024. gada rudens prognozei. Šīs pieņēmumu atšķirības rezultātā plānā paredzētais neto izdevumu vidējais pieaugums korekcijas periodā ir nedaudz lielāks nekā saskaņā ar Komisijas pieņēmumiem. Uzskatāms, ka šis pieņēmums ir pienācīgi pamatots.

— Itālija prognozē nedaudz lielāku (par 0,1 procentpunktu) vidējo potenciālā IKP pieaugumu visā 2025.–2031. gada korekcijas periodā salīdzinājumā ar atsauces trajektoriju (0,8 % salīdzinājumā ar 0,7 %). Tas atspoguļo makroekonomiskās perspektīvas atjauninājumu un atbilst kopīgi saskaņotajai metodikai. Šī atjauninājuma rezultātā plānā paredzētais neto izdevumu vidējais pieaugums korekcijas periodā ir lielāks nekā saskaņā ar Komisijas pieņēmumiem. Uzskatāms, ka šis pieņēmums ir pienācīgi pamatots.

— Plānā prognozēts, ka laikposmā no 2025. līdz 2031. gadam vidējais IKP deflators būs nedaudz zemāks nekā saskaņā ar Komisijas pieņēmumiem, proti, 2,0 % salīdzinājumā ar 2,1 %. Pamatojoties uz izpildes datiem līdz otrajam ceturksnim, plānā 2024. gadam noteikts 1,9 % IKP deflators, kas ir zemāks nekā Eiropas Komisijas prognozētie 2,2 %. 2025. gadā IKP deflators joprojām būs par 0,3 procentpunktiem lielāks nekā iepriekšējos norādījumos, savukārt 2027.–2029. gada periodā tas būs zemāks. Tā rezultātā plānā paredzētais neto izdevumu vidējais pieaugums korekcijas periodā ir mazāks nekā saskaņā ar Komisijas pieņēmumiem. Uzskatāms, ka šis pieņēmums ir pienācīgi pamatots.

— Plānā ir pieņemta piesardzīgāka ieņēmumu elastība, un tā atšķiras no Komisijas pieņemtās vienveidīgās elastības attiecībā pret potenciālo IKP. Tā rezultātā plānā paredzētais neto izdevumu vidējais pieaugums korekcijas periodā ir mazāks nekā saskaņā ar Komisijas pieņēmumiem. Uzskatāms, ka šis pieņēmums ir pienācīgi pamatots.

Pārējām atšķirībām nav būtiskas ietekmes uz neto izdevumu vidējo pieaugumu salīdzinājumā ar Komisijas pieņēmumiem. Kopumā visas pieņēmumu atšķirības kopā plānā rada vidējo neto izdevumu pieaugumu, kas ir vienāds ar atsauces trajektoriju. Komisija ņems vērā iepriekš minēto plāna pieņēmumu novērtējumu turpmākajos novērtējumos par atbilstību neto izdevumu virzībai.

Plāna fiskālā stratēģija

(28) Saskaņā ar plānā sniegto orientējošo fiskālo stratēģiju saistības attiecībā uz neto izdevumiem tiks īstenotas, gan iegrožojot izdevumus, gan diskrecionāri palielinot ieņēmumus. Plānā jo īpaši minēta piesardzīgāka un efektīvāka publisko izdevumu pārvaldība, kā arī lielāki ieņēmumi no cīņas pret izvairīšanos no nodokļu maksāšanas. Pieņemamo politikas pasākumu specifikācija ir jāapstiprina vai jākoriģē un jāizsaka skaitļos gada budžetos. Tajā pašā laikā orientējošās fiskālās stratēģijas īstenošanu apdraud riski, ko rada iespējamais faktiskā reālā IKP pieaugums, kas ir mazāks, nekā norādīts Itālijas plānā, kā arī tas, ka plānā trūkst sīkākas informācijas par plānoto fiskālo stratēģiju (kā novērtēts iepriekš). Turklāt 2025. gada budžeta plāna projektā ir konkretizēti politikas pasākumi, ar kuriem paredzēts īstenot saistības attiecībā uz 2025. gada neto izdevumiem ([12]).

Plānā izklāstīto reformu un investīciju saistību kopums, kas ir pamatā fiskālās korekcijas perioda pagarinājumam

(29) Kā pamatu fiskālās korekcijas perioda pagarinājumam no četriem līdz septiņiem gadiem Itālija plānā uzņemas saistības veikt 24 reformas un investīcijas ar mērķi palielināt potenciālo izaugsmi un fiskālo ilgtspēju. Reformu un investīciju kopumu, kas ir pamats korekcijas perioda pagarināšanai, veido vairākas ANP iekļautās saistības, kā arī dažas jaunas reformas un investīcijas. Iepriekšminētajā ietilpst:

— Reformas un investīcijas civiltiesību jomā: pasākumi ir saistīti ar M1C1 1.4. reformu (civiltiesību jomā), kura iekļauta ANP un kuras galīgie atskaites punkti un mērķrādītāji ir jāsasniedz līdz 2026. gada 2. ceturksnim. Plānā ir iekļautas papildu saistības, kuru mērķis kopumā ir i) nodrošināt maksātnespējas reformas īstenošanu, arī pastāvīgi atbalstot tiesas maksātnespējas lietās un sistemātiski vācot datus, ii) palielināt civiltiesu efektivitāti, samazinot neizskatīto lietu uzkrāšanos un laiku, kas vajadzīgs lietu izskatīšanai; kā arī iii) uzlabot vispārējās tiesu sistēmas efektivitāti. Lai īstenotu šos pasākumus, tiesu sistēmā ir jānodrošina atbilstoši cilvēkresursi. Paredzams, ka attiecīgie galvenie posmi tiks pabeigti līdz 2029. gada 4. ceturksnim.

([12]) Sk. Komisijas atzinumu par Itālijas budžeta plāna projektu, 26.11.2024., C(2024) 9057 final.

— Reformas un investīcijas nodokļu administrēšanas jomā: pasākumi ir saistīti ar 1.12. reformu (nodokļu administrēšanas reforma), kura iekļauta ANP un kuras galīgie atskaites punkti un mērķrādītāji ir jāsasniedz līdz 2026. gada 2. ceturksnim. Plānā ir iekļautas papildu saistības, kuru mērķis kopumā ir vēl vairāk palielināt ieņēmumus, ko rada: i) novēršanas un izpildes pasākumi nodokļu saistību izpildei, arī ieņēmumi, ko rada atbilstības nodrošināšanas vēstules un labāk pielāgotas atbilstības stratēģijas; ii) mērķtiecīgākas un uz risku balstītas izvairīšanās no nodokļu maksāšanas novēršanas darbības, arī tādas, kas balstītas uz plašākām sadarbspējīgām nodokļu datu kopām un metodēm, kurās izmanto mākslīgo intelektu. Gaidāmi arī citi likumdošanas pasākumi, kas stiprinās cīņu pret izvairīšanos no nodokļu maksāšanas, kam par iemeslu ir neiesniegtas deklarācijas, ieviešot stingrākus stimulus nodokļu maksātājiem un plašāk izmantojot izsekojamus maksāšanas līdzekļus. Citu pasākumu mērķis ir uzlabot noteiktību attiecībās starp nodokļu maksātājiem un nodokļu administrāciju, saīsinot vidējo PVN atmaksas laiku. Paredzams, ka galvenie posmi, kas saistīti ar iepriekš minētajiem pasākumiem nodokļu administrēšanas jomā, tiks pabeigti līdz 2029. gada 4. ceturksnim.

— Reformas un investīcijas uzņēmējdarbības vides jomā: pasākumi ir saistīti ar 2. reformu (ikgadējie 2021., 2022., 2023. un 2024. gada konkurences likumi), kura iekļauta ANP un kuras galīgie atskaites punkti un mērķrādītāji ir jāsasniedz līdz 2025. gada 4. ceturksnim. Plānā ir iekļautas papildu saistības, kuru mērķis kopumā ir vēl vairāk uzlabot uzņēmējdarbības vidi, i) palielinot publiskos izdevumus pētniecībai un izstrādei, ii) racionalizējot un vienkāršojot stimulus uzņēmumiem, iii) pieņemot ikgadējus konkurences likumus, lai sekmētu efektivitāti un ekonomisko izaugsmi, tostarp, liberalizējot un likvidējot vājās vietas un šķēršļus ienākšanai tirgū (arī likumdošanas vai regulatīvos šķēršļus), pamatojoties uz pienācīgiem regulatīvās ietekmes novērtējumiem, kā arī iv) pieņemt pamatlikumu par MVU, īstenošanas instrumentus un ikgadējus atjauninājumus. Paredzams, ka attiecīgie galvenie posmi tiks pabeigti līdz 2029. gada 4. ceturksnim.

— Reformas publiskās pārvaldes jomā: pasākumi ir saistīti ar M1C1 1.9. reformu (valsts nodarbinātības reforma un vienkāršošanas reforma), kura iekļauta ANP un kuras galīgie atskaites punkti un mērķrādītāji ir jāsasniedz līdz 2026. gada 2. ceturksnim. Plānā ir iekļautas papildu saistības, kuru mērķis ir i) veicināt vertikālo un horizontālo mobilitāti un ii) stimulēt uz sniegumu balstītu sistēmu. Paredzams, ka attiecīgie galvenie posmi tiks pabeigti līdz 2028. gada 4. ceturksnim.

— Reformas un investīcijas bērnu aprūpes jomā: pasākumi ir saistīti ar ANP iekļauto 1.1. investīciju (plāns mazbērnu novietnēm un pirmsskolas izglītības un aprūpes pakalpojumiem), kura iekļauta ANP un kuras galīgie atskaites punkti un mērķrādītāji ir jāsasniedz līdz 2026. gada 2. ceturksnim. Pasākumiem ir šādi mērķi: i) palielināt ikgadējos publiskos izdevumus, lai segtu esošo un jauno bērnu aprūpes iestāžu (arī to, kas izveidotas saskaņā ar ANP) darbības izmaksas, ii) uzlabot bērnu aprūpes vietu pieejamību un iii) palielināt bērnu aprūpes pieejamību cenas ziņā. Paredzams, ka attiecīgie galvenie posmi tiks pabeigti līdz 2027. gada 4. ceturksnim.

— Reformas un investīcijas publisko izdevumu jomā: pasākumi ir saistīti ar 1.13. reformu (izdevumu pārskatīšanas sistēmas reforma), kura iekļauta ANP un kuras galīgie atskaites punkti un mērķrādītāji ir jāsasniedz līdz 2026. gada 2. ceturksnim. Plānā ir iekļautas papildu saistības, kuru mērķi ir i) stiprināt publisko izdevumu plānošanas, uzraudzības un novērtēšanas spējas, ii) stiprināt Ekonomikas un finanšu ministrijas kompetenci veikt publisko izdevumu pārvaldības pārbaudes visās struktūrās, kas saņem valsts atbalstu, arī vietējās un reģionālajās pašvaldībās un valstij piederošos uzņēmumos, kā arī iii) reformēt centrālo publiskās pārvaldes iestāžu publisko izdevumu kontroles sistēmu, arī palielinot pārvaldes iestāžu finansiālo atbildību. Paredzams, ka attiecīgie galvenie posmi tiks pabeigti līdz 2029. gada 2. ceturksnim.

— Plāns ietver reformas, kas salīdzinājumā ar ANP ir jaunas nodokļu administrēšanas jomā un valstij piederošu uzņēmumu racionalizācijas jomā. Konkrētāk, nodokļu jomā plānā ir iekļautas saistības, kuru mērķi ir i) vienkāršot nodokļu sistēmu, pārskatot un racionalizējot nodokļu izdevumus, arī videi kaitīgu subsīdiju jomā, ii) strukturāli samazināt nodokļu slogu ģimenēm ar zemiem un vidējiem ienākumiem un atbalstīt nodarbinātību un un iii) atjaunināt kadastrālo reģistru, kartējot īpašumus, kas pašlaik nav iekļauti, un atjauninot kadastrālās vērtības ēkām, kuras guvušas labumu no publiskām energoefektivitātes shēmām un/vai mājokļu renovācijas intervencēm. Paredzams, ka attiecīgie galvenie posmi tiks pabeigti līdz 2028. gada 4. ceturksnim. Valsts uzņēmumu jomā plānā ir iekļautas saistības, kuru mērķis ir racionalizēt un uzlabot valstij piederošu uzņēmumu efektivitāti saskaņā ar valsts tiesību aktiem (Likumdošanas dekrēts Nr. 175/2016), nodrošinot un vajadzības gadījumā stiprinot tiesiskā regulējuma īstenošanu. Paredzams, ka attiecīgais galvenais posms tiks pabeigts līdz 2027. gada 4. ceturksnim.

(30) Kā paredzēts Regulas (ES) 2024/1263 14. panta 3. punktā, katra reforma un investīcija, kas ir pamats korekcijas perioda pagarināšanai, ir pietiekami detalizēta, savlaicīga, ar noteiktu termiņu un pārbaudāma.

(31) ANP iekļautās saistības, kas ir pamats pagarinājumam, ietver būtiskas reformas un investīcijas, kuru mērķis ir uzlabot fiskālo ilgtspēju un palielināt ekonomikas izaugsmes potenciālu. Turklāt Itālija uzņemas saistības turpināt reformas visā valsts vidēja termiņa fiskāli strukturālā plāna periodā un noturēt valsts finansētās investīcijas līmenī, kāds tika sasniegts ANP periodā (skatīt 5. tabulu). Saistības tiks uzraudzītas visā plāna īstenošanas periodā. Tāpēc ANP paredzētās saistības var ņemt vērā korekcijas perioda pagarināšanas nolūkā, kā paredzēts Regulas (ES) 2024/1263 36. panta 1. punkta d) apakšpunktā.

(32) Paredzams, ka reformu un investīciju kopums, kas ir pamats pagarinājumam, ilgtspējīgi palielinās Itālijas ekonomikas izaugsmes un noturības potenciālu, kā to prasa Regulas (ES) 2024/1263 14. panta 2. punkta a) apakšpunkts. Itālijas plānā ir ziņots par dažu reformu paredzamo ietekmi uz IKP pieaugumu (jo īpaši attiecībā uz nodarbinātību valsts sektorā, uzņēmējdarbības vidi un civiltiesībām), kas ir korekcijas perioda pagarinājuma pamatā. Simulācijā izmantotais makroekonomiskais modelis ir Eiropas Komisijas izstrādātais pētniecības un izstrādes modelis *QUEST-III*. Saskaņā ar plānu šīs reformas, kas attiecas uz korekcijas perioda pagarināšanu, sākotnējo ietekmi uz ekonomiku sāks radīt 2028. gadā, un tiek lēsts, ka (saskaņā ar piesardzīgu scenāriju) 2031. gadā tās palīdzēs paaugstināt IKP līmeni kopumā par 0,5 %. Konkrētāk, paredzams, ka reformas valsts nodarbinātības jomā 2031. gadā paaugstinās IKP līmeni par 0,2 %, reformas civiltiesību jomā 2031. gadā paaugstinās IKP līmeni par 0,2 % un reformas uzņēmējdarbības vides jomā 2031. gadā paaugstinās IKP līmeni par 0,1 %. Plānā arī aplēsta vēl neīstenoto ANP reformu un investīciju ietekme uz IKP pieaugumu 2031. gadā par 3,2 % (no kuriem 1,7 % skaidrojami ar reformām un 1,5 % – ar investīcijām). Kopumā, ņemot vērā ANP vēl neīstenotās reformas un investīcijas un daļu no reformām, kas ir korekcijas perioda pagarināšanas pamatā, tiek lēsts, ka IKP līmenis līdz 2031. gadam salīdzinājumā ar bāzlīniju palielināsies par 3,8 %. Plānā ir sniegta arī jutīguma analīze. Nelabvēlīgajā scenārijā to reformu ietekme uz IKP līmeni, kas ir korekcijas perioda pagarināšanas pamatā, samazinātos līdz 0,3 % (no 0,5 % piesardzīgajā scenārijā). Kopumā plānā paziņotās aplēses tiek uzskatītas par ticamām.

(33) Paredzams, ka reformu un investīciju kopums, kas ir pamats pagarinājumam, atbalstīs fiskālo ilgtspēju, kā to prasa Regulas (ES) 2024/1263 14. panta 2. punkta b) apakšpunkts. Plānā ir atspoguļota parāda attiecības pret IKP attīstība vairākos scenārijos, kuri balstīti uz parāda ilgtspējas analīzi, kas ir plāna (2025.–2041. gads) pamatā: plāna pamatā esošais politikas scenārijs un alternatīvie scenāriji: viens, kurā nošķirta lielāka potenciālā un reālā IKP pieauguma ietekme ("plāns un reformas"), un otrs, kurā ņemta vērā arī ietekme uz publiskajiem ieņēmumiem ("plāns un reformas, un ieņēmumu izmaiņas"). Pirmajā alternatīvajā scenārijā IKP izaugsmes perspektīvas uzlabo to reformu ietekme, kas ir korekcijas perioda pagarināšanas pamatā. Tas rada izteiktāku parāda attiecības pret IKP samazinājumu salīdzinājumā ar plāna pamatā esošo politikas scenāriju, un tas vērojams, sākot no 2030. gada. Parāda attiecība pret IKP samazinātos vēl vairāk un 2041. gadā sasniegtu 109,6 % līmeni. Ņemot vērā arī primārās bilances uzlabošanos pēc lielākas izaugsmes radītā ieņēmumu pieauguma (t. i., apsverot primārās bilances uzlabošanos, piemērojot ieņēmumu daļēju elastību mainīgajai cikliskajai pozīcijai), parāda attiecība turpinātu samazināties līdz 102,5 % no IKP. Kopumā plānā paziņotās aplēses tiek uzskatītas par ticamām. Var izdarīt papildu apsvērumus par to reformu ietekmi, kas ir pagarinājuma pamatā. Proti, lai gan šajā posmā nav noteikti konkrēti mērķrādītāji turpmākai izdevumu pārskatīšanai, var sagaidīt, ka izdevumu pārskatīšanas process, pateicoties uzlabotai efektivitātei, samazinās publisko izdevumu pieauguma tempu un līmeni un veicinās izaugsmei labvēlīgāku budžeta struktūru, ļaujot mainīt izdevumu prioritātes un novirzot tos izaugsmi veicinošākiem posteņiem, kas pozitīvi ietekmēs fiskālo ilgtspēju. Paredzams, ka pasākumi nodokļu administrēšanas jomā nodrošinās vairāk stimulu izaugsmei, samazinot nodokļu īpatsvaru darbaspēka izmaksās un nodrošinot, ka nodokļu sistēma ir taisnīga, efektīva un progresīva, un pozitīvi ietekmēs fiskālo ilgtspēju. Attiecībā uz pasākumiem nodokļu iekasēšanas jomā, lai gan konkrēts mērķrādītājs ir noteikts tikai vienam pasākumam par nodokļu saistību izpildi (aptuveni 0,1 % no IKP), paredzams, ka pārējie pasākumi vēl vairāk uzlabos nodokļu saistību izpildi. Pasākumi bērnu aprūpes jomā ir paredzēti, lai veicinātu darbaspēka piedāvājumu un atbalstītu publiskos ieņēmumus un fiskālo ilgtspēju vidējā termiņā. Visbeidzot, lai gan konkrēta informācija vēl nav pieejama, paredzams, ka arī pasākumam, kas saistīts ar valstij piederošiem uzņēmumiem, būs pozitīva ietekme atbilstoši tā ieceru vērienam.

(34) Reformu un investīciju kopums, kas ir pamats pagarinājumam, pievēršas Savienības kopīgajām prioritātēm, kā to prasa Regulas (ES) 2024/1263 14. panta 2. punkta c) apakšpunkts. Konkrētāk, paredzams, ka visas reformas un investīcijas, kas ir pagarinājuma pamatā, veicinās sociālo un ekonomisko noturību: i) vēl vairāk samazinot tiesvedības ilgumu, samazinot neizskatīto lietu skaitu un pabeidzot digitālās pārkārtošanās procesa veicināšanu,

ii) stiprinot saistības cīņā pret izvairīšanos no nodokļu maksāšanas, stiprinot darbības, kas jau ir iekļautas ANP, iii) uzlabojot pamatnosacījumus, kādos darbojas uzņēmumi un ieguldītāji, veicinot lielāku konkurenci un efektivitāti publiskajā pārvaldē, kā arī samazinot administratīvo slogu un šķēršļus, kas apdraud piekļuvi kredītiem, veicinot lielāku uzņēmumu dinamiku, to izvēršanu un lielākas investīcijas, iv) stiprinot publiskās pārvaldes cilvēkkapitālu, lai palielinātu sniegto publisko pakalpojumu produktivitāti, kvalitāti un kvantitāti, kā arī v) nodrošinot efektīvāku publisko izdevumu izlietojumu, galveno uzmanību pievēršot prioritārām jomām, tajā skaitā pētniecībai un izstrādei un bērnu aprūpei. Turklāt paredzams, ka reformas un investīcijas publiskās pārvaldes jomā veicinās vispārējās uzņēmējdarbības vides uzlabošanos, uzlabojot nodarbinātības pārvaldības efektivitāti publiskajā sektorā, konkrēti, stiprinot iekšējo karjeras veidošanas sistēmu, horizontālo mobilitāti un snieguma novērtēšanas sistēmu.

(35) Reformu un investīciju kopums, kas ir pamats pagarinājumam, pievēršas attiecīgajiem ([13]) KVAI Eiropas pusgada ietvaros, tai skaitā ieteikumiem, kas sniegti saistībā ar MNNP, kā to prasa Regulas (ES) 2024/1263 14. panta 2. punkta d) apakšpunkts. Konkrētāk, pasākumi nodokļu administrēšanas jomā ir paredzēti, lai īstenotu fiskāli strukturālo KVAI, kurā Itālijai no 2019. līdz 2024. gadam prasīts padarīt nodokļu sistēmu atbalstošāku izaugsmei, jo īpaši uzlabojot valdības ieņēmumu struktūru un atbalstot izaugsmi un fiskālo ilgtspēju (sk. arī iepriekš). Tāpat paredzams, ka pasākumi izdevumu pārvaldības un valstij piederošu uzņēmumu racionalizācijas jomā veicinās izaugsmi veicinošāku budžeta struktūru ar pozitīvu ietekmi uz fiskālo ilgtspēju (sk. arī iepriekš). 2019.–2024. gada KVAI par tiesiskumu ir paredzēts risināt ar pasākumiem maksātnespējas jomā, kā arī ar vairākām investīcijām, kuru mērķis ir palielināt tiesu sistēmas efektivitāti. Pasākumi attiecībā uz publiskā sektora darbiniekiem, kas, paredzams, stiprinās karjeras veidošanas sistēmu, horizontālo mobilitāti un pastāvīgo izvērtēšanas sistēmu, ir vērsti uz to, lai īstenotu 2019. un 2020. gada KVAI par publisko pārvaldi. Paredzams, ka konkurences likuma pieņemšana katru gadu samazinās šķēršļus konkurencei un uzlabos uzņēmējdarbības vidi, tādējādi tiecoties īstenot 2019. un 2024. gada KVAI par konkurenci un uzņēmējdarbības vidi. Pasākumi bērnu aprūpes jomā ir paredzēti, lai atbalstītu sieviešu dalību darba tirgū un palīdzētu novērst negatīvās demogrāfiskās tendences saskaņā ar 2019. un 2024. gada KVAI par nodarbinātību un sociālo politiku. Visi iepriekš minētie KVAI ir būtiski saskaņā ar MNNP.

(36) Plāns nodrošina, ka plānotais valsts finansēto publisko investīciju vispārējais līmenis tiek noturēts vidējā līmenī, kāds tika sasniegts atveseļošanas un noturības plāna periodā, kā to prasa Regulas (ES) 2024/1263 14. panta 4. punkts.

5. tabula. Plānā paredzētās valsts finansētās publiskās investīcijas (% no IKP)

2021.–2026. gada vidējais līmenis	2025.	2026.	2027.	2028.	2029.	Vidējais rādītājs plāna darbības laikā
2,9	3,1	2,9	3,3	3,3	3,2	3,2

Avots: Itālijas vidēja termiņa fiskāli strukturālais plāns.

(37) Visbeidzot, reformu un investīciju kopums, kas ir pamats pagarinājumam, var tikt uzskatīts par saskanīgu ar ANP iekļautajām saistībām un ar partnerības nolīgumu saskaņā ar daudzgadu finanšu shēmu, kā to prasa Regulas (ES) 2024/1263 14. panta 4. punkts.

(38) Tādējādi jāsecina, ka reformu un investīciju kopums, kas ir pamats korekcijas perioda pagarināšanai, ir kopumā vērtējams kā atbilstīgs Regulas (ES) 2024/1263 14. pantā noteiktajiem kritērijiem. Tas nozīmē, ka korekcijas periodu var pagarināt no četriem līdz septiņiem gadiem, kā ierosināts plānā.

([13]) KVAI, ko uzskata par "attiecīgajiem", ir ieteikumi: i) ko Padome pieņēmusi, sākot no 2019. gada, ii) attiecībā uz kuriem dalībvalsts vēl nav panākusi "pilnu" vai "ievērojamu" progresu to risināšanā un kuri nav novecojuši (novērtēti kā "Nav novērtēts / nav pievienojamu ievaddatu"), kā novērtēts jaunākajā Eiropas pusgada uzraudzības pasākumā (pieejams vietnē *CeSaR* (europa.eu)), iii) kas nav saistīti tikai ar fiskālo SIP un iv) kas neattiecas uz vienu un to pašu problēmu, pat ja formulēti citādi.

Citas plānā iekļautās reformu un investīciju ieceres, ar ko paredzēts reaģēt uz galvenajām problēmām, kuras apzinātas Eiropas pusgadā, un pievērsties Savienības kopīgajām prioritātēm

(39) Papildus reformu un investīciju kopumam, kas ir pamats korekcijas perioda pagarināšanai, plānā ir aprakstīta plānotā politika attiecībā uz citām reformām un investīcijām, ar ko paredzēts reaģēt uz galvenajām problēmām, kuras apzinātas Eiropas pusgadā, jo īpaši KVAI, tai skaitā attiecībā uz MNNP, un pievērsties ES kopīgajām prioritātēm. Plānā ir iekļautas 119 reformas un investīcijas, no kurām 65 finansiāli atbalsta Atveseļošanas un noturības mehānisms.

(40) Attiecībā uz kopīgo prioritāti "taisnīga zaļā un digitālā pārkārtošanās, ieskaitot Regulā (ES) 2021/1119 noteiktos klimata mērķus" plānā ir paredzēts vairāku reformu un investīciju kopums. Paredzams, ka zaļo pārkārtošanos cita starpā veicinās pasākumi ilgtspējīga finansējuma jomā, arī pasākumi apdrošināšanas aizsardzības nepietiekamības mazināšanai, zaļās obligācijas, kā arī vairāki ANP 2. un 7. misijas pasākumi. Paredzams, ka ar šiem pasākumiem tiks īstenoti Itālijai 2022. un 2023. gadā adresētie KVAI par energoinfrastruktūru, energoefektivitāti un ilgtspējīgu mobilitāti. Digitālās pārkārtošanās pamatā ir Digitālās desmitgades politikas programmā noteiktie mērķi, un paredzams, ka tā gūs labumu, piemēram, no valsts stratēģijas digitālo kompetenču jomā vai ANP pasākumu turpināšanas, arī attiecībā uz digitālo infrastruktūru, *IPCEI*, pasākumiem tehnoloģiju nodošanas stiprināšanai (izmantojot kompetenču centrus un digitālās inovācijas centrus) un centrālo publiskās pārvaldes iestāžu digitalizāciju. Šie pasākumi arī palīdzēs īstenot Itālijai laikposmā no 2019. līdz 2024. gadam adresētos KVAI par publisko pārvaldi, tiesu sistēmu un digitālo savienojamību, kas ir būtiski saskaņā ar MNNP.

(41) Attiecībā uz kopīgo prioritāti "sociālā un ekonomiskā noturība, ieskaitot Eiropas sociālo tiesību pīlāru" plānā ir iekļauti vairāki pasākumi un investīcijas, piemēram, vienotā universālā pabalsta (*Assegno Unico Universale*) stiprināšana, bērnudārzu un agrīnās bērnu aprūpes pakalpojumu piedāvājuma turpmāka palielināšana un vecāku atvaļinājuma regulējuma uzlabošana. Izglītības sistēma gūs labumu arī no tādiem pasākumiem kā *Agenda Sud*, lai stiprinātu pamatprasmes valsts dienvidos, kā arī turpmākiem centieniem profesionālās izglītības jomā, īstenojot profesionālo un tehnisko institūtu reformu un valsts un reģionālos prasmju plānus. Paredzams, ka sociālo un ekonomisko noturību palīdzēs stiprināt arī pasākumi pieaugušo izglītības jomā, jo īpaši attiecībā uz divējādo pārkārtošanos, un darba tirgus pasākumi, piemēram, programma *GOL* un pasākumi teritoriālās plaisas mazināšanai darba tirgū. Paredzams, ka ekonomisko noturību veicinās arī reformas, kuru mērķis ir stiprināt kapitāla tirgus, lai atbalstītu uzņēmumu, jo īpaši MVU, piekļuvi finansējumam. Paredzams, ka ar šiem pasākumiem tiks īstenoti arī no 2019. līdz 2024. gadam sniegtie KVAI par darba tirgus darbību, aktīvu darba tirgus politiku, prasmēm un izglītību, kas ir būtiski saskaņā ar MNNP, kā arī KVAI, kas tajā pašā periodā adresēti attiecībā uz vienlīdzīgām iespējām, sociālo iekļaušanu, reģionālo attīstību un piekļuvi finansējumam. Plānā cita starpā ir iekļauti arī pasākumi, ar kuriem paredzēts īstenot 2020. gada KVAI veselības aprūpes jomā un kuru mērķis ir stiprināt veselības aprūpes iestādes (kopienas slimnīcas) un uzlabot veselības aprūpes tehnoloģiju ierīču pieejamību slimnīcās.

(42) Attiecībā uz kopīgo prioritāti "enerģētiskā drošība" plānā ir iekļauti vairāki pasākumi un investīcijas, tajā skaitā, piemēram, Tirēnu savienojums un biometāna pieslēguma gāzes tīklam izmaksu samazināšana, kā arī atjaunīgo energoresursu ražošanas izmantošanas palielināšana, samazinot stratēģisko atkarību no importētajām fosilajām degvielām, kā arī virkne pasākumu energoefektivitātes palielināšanai privātās un publiskās ēkās. Kopumā paredzams, ka plānā iekļautais pasākumu un investīciju kopums palīdzēs īstenot KVAI enerģētiskās drošības jomā.

(43) Attiecībā uz kopīgo prioritāti "aizsardzības spējas" plānā ir atgādināti pasākumi, kas jau ir iekļauti ANP un ir saistīti ar Aizsardzības ministrijas investīcijām kiberdrošībā un digitalizācijā.

(44) Plānā ir sniegta informācija par to, kā tas saskan ar kohēzijas politikas fondiem un Itālijas ANP un attiecīgā gadījumā papildina tos. Proti, plānā īsi norādīts, ka tajā iekļautās reformas un investīcijas, ar kurām reaģē uz galvenajām problēmām, kas konstatētas Eiropas pusgada kontekstā, un ar kurām pievēršas Savienības kopīgajām prioritātēm, ir turpinājums ANP un kohēzijas programmās pieņemtajām darbībām.

(45) Plānā ir sniegts pārskats par Itālijas publisko investīciju vajadzībām attiecībā uz ES kopīgajām prioritātēm. Attiecībā uz taisnīgu digitālo pārkārtošanos plānā ir minēti digitālās desmitgades mērķrādītāji un mērķi un norādīts uz nepieciešamību veikt turpmākas investīcijas, lai nodrošinātu digitālo prasmju vajadzības, arī investīcijas, kas veicina zināšanu uzlabošanu un darba ņēmēju pārkvalifikāciju, lai darbaspēka piedāvājumu un pieprasījumu pielāgotu jaunajiem izaicinājumiem un mazinātu digitālās pārkārtošanās iespējamās negatīvās sekas, kā arī papildu investīcijas digitālajā infrastruktūrā, proti, perifērijas mezglu attīstībā, lai sasniegtu 2030. gada mērķrādītāju un atbalstītu uzņēmumu un publiskās pārvaldes digitālo pārveidi. Attiecībā uz taisnīgu zaļo pārkārtošanos plānā ir ziņots, ka ir jāuzlabo transporta dekarbonizācija, modālā pārvirze un tādas infrastruktūras attīstīšana, kas cilvēku un preču transportu padarīs ilgtspējīgāku, arī stiprinot dzelzceļa transporta lomu. To papildina papildu investīcijas, ar kurām uzlabo ūdens sadales sistēmas pārvaldību un efektivitāti un valsts gatavību dabas katastrofu un klimata pārmaiņu riskam, kā arī investīcijas biodaudzveidības un ekosistēmu stiprināšanā. Vairāki no šiem pasākumiem ir daļa no Integrētā nacionālā enerģētikas un klimata plāna. Attiecībā uz kopīgo prioritāti "sociālā un ekonomiskā noturība, ieskaitot Eiropas sociālo tiesību pīlāru" plānā ir ziņots, ka ir vajadzīgas papildu investīcijas šādās jomās: i) darba tirgus (aktīvas nodarbinātības politikas stiprināšana, investīciju saglabāšana, lai veicinātu dalību darba tirgū, un apmācības pasākumi, kas vajadzīgi, lai darba ņēmēju prasmes saskaņotu ar darba tirgos nepieciešamajām prasmēm, arī turpinot ANP pasākumus, piemēram, "divējādo sistēmu", māceklības un universālo civildienestu), ii) izglītība un mācības (turpinot investīcijas, kas sāktas ar ANP, un iniciatīvas, kuru mērķis ir samazināt prasmju, teritoriālās un dzimumu atšķirības, arī nodrošinot budžetu Jauno prasmju plānam),

iii) teritoriālo atšķirību samazināšana (turpinot investēt stratēģiskajās nozarēs, kas noteiktas kohēzijas politikā un vienotās īpašās ekonomiskās zonas (*SEZ*) stratēģiskajā plānā, arī saistībā ar hidroģeoloģisko risku, ūdens resursiem un atjaunošanu pēc katastrofām) un infrastruktūras uzlabošana (pamatojoties uz pasākumiem, kas jau uzsākti ar ANP, arī attiecībā uz ātrdarbīgiem tīkliem un reģionālajiem dzelzceļiem, *TEN-T* tīklu, ostu un to savienojumu tehnoloģisko un digitālo uzlabošanu, kā arī stiprinot investīcijas infrastruktūrā *SEZ*), iv) stratēģisko piegādes ķēžu, inovācijas un tehnoloģiju nodošanas atbalstīšana (turpinot ANP paredzētās investīcijas sadarbībai starp universitātēm, pētniecības centriem un uzņēmumiem un MVU, kā arī uzņēmējdarbības tīklu tehnoloģiskajai un digitālajai pārveidei, un atbalstot konkurētspēju Itālijas ekonomikas galvenajās nozarēs un palielinot investīcijas arī tūrisma nozarē), v) veselības aprūpes sistēma, pasākumi cīņai pret nabadzību un pirmsskolas pakalpojumi (turpinot investīcijas veselības aprūpes sistēmā, lai uzlabotu vispārējo medicīnas tīklu efektivitāti, arī palīdzības sniegšanai paredzētos tuvuma tīklos, iekārtās un telemedicīnas risinājumos, lielo veselības aprūpes iekārtu modernizācijā un pētniecībā, personāla apmācībā un prasmju pilnveidē, turpinot investīcijas cīņā pret nodarbinātu personu nabadzību, mājokļu politikā un enerģētiskās nabadzības riska samazināšanā, vēl vairāk uzlabojot piekļuvi pirmsskolas pakalpojumiem par zemām izmaksām, kā arī paplašinot aprūpes pakalpojumus personām ar invaliditāti un vecāka gadagājuma cilvēkiem, kuri nav pašpietiekami). Attiecībā uz enerģētiskās drošības nodrošināšanu plānā ir ziņots, ka ir vajadzīgas papildu investīcijas infrastruktūras būvniecībā un enerģētikā izmantojamo tehnoloģiju izstrādē un izplatīšanā, kas palīdzēs padarīt Itāliju par Eiropas enerģētikas centru, kā arī ēku energoefektivitātē, lai samazinātu to enerģijas patēriņu, un pētniecībā, izstrādē un eksperimentos ar enerģijas nesējiem, tajā skaitā jaunās paaudzes kodolenerģiju. Attiecībā uz aizsardzības spēju palielināšanu saskaņā ar plānu izdevumi aizsardzības nozarē līdz 2028. gadam palielināsies līdz 2 % no IKP atbilstoši NATO saistībām. Būs vajadzīgas papildu investīcijas, lai nodrošinātu būtisku dalību starptautiskās misijās saistībā ar miera uzturēšanas operācijām un citām darbībām, palielinot resursus Sadarbības nolīgumam ar Ukrainu, racionalizējot materiālu piegādi starptautiskās sadarbības un kopdarbības kontekstā un refinansējot darbības "Droši ceļi" un "Drošas stacijas", fondu augstas un ļoti augstas operatīvās gatavības aktīviem un fondu valsts aizsardzības vajadzībām.

Komisijas novērtējuma secinājums

(46) Kopumā Komisija uzskata, ka Itālijas plāns atbilst Regulas (ES) 2024/1263 prasībām.

PADOMES VISPĀRĒJAIS SECINĀJUMS

(47) Padome atzinīgi vērtē Itālijas vidēja termiņa fiskāli strukturālo plānu un uzskata, ka tā pilnīga īstenošana palīdzētu nodrošināt stabilas publiskās finanses un atbalstīt valsts parāda ilgtspēju, kā arī ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi.

(48) Padome pieņem zināšanai Komisijas veikto plāna novērtējumu. Tomēr Padome aicina Komisiju iesniegt savu novērtējumu par turpmākajiem plāniem atsevišķā dokumentā, kas nav Komisijas ieteikumi Padomes ieteikumiem.

(49) Padome pieņem zināšanai Komisijas novērtējumu par neto izdevumu virzību un galvenajiem makroekonomiskajiem pieņēmumiem plānā, tostarp saistībā ar Komisijas iepriekšējiem norādījumiem, kā arī plāna neto izdevumu virzības ietekmi uz valsts budžeta deficītu un parādu. Padome pieņem zināšanai Komisijas novērtējumu, ka makroekonomiskie un fiskālie pieņēmumi – lai gan dažos gadījumos tie atšķiras no Komisijas pieņēmumiem, tostarp, lai ņemtu vērā atjauninātus makroekonomiskos un fiskālos datus, – kopumā ir pienācīgi pamatoti un ir balstīti uz pārliecinošiem ekonomiskiem argumentiem. Padome pieņem zināšanai plāna plašo fiskālo stratēģiju un riskus attiecībā uz perspektīvu, kas varētu ietekmēt makroekonomikas scenārija un pamatā esošo pieņēmumu īstenošanu un plāna neto izdevumu virzības sasniegšanu. Padome jo īpaši atzinīgi vērtē to, ka plāna neto izdevumu virzība ir saskaņota ar Komisijas atsauces trajektoriju, vienlaikus paredzot, ka fiskālo korekciju nedaudz intensīvāk īsteno sākumposmā. Padome arī atzinīgi vērtē to, ka Itālija plāna sagatavošanas laikā rīkoja apspriešanos ar sociālajiem partneriem, vietējām un reģionālajām pašvaldībām un citām attiecīgajām ieinteresētajām personām. Padome atzinīgi vērtē to, ka plānu ir apstiprinājis Parlaments. Padome atzinīgi vērtē arī to, ka makroekonomikas scenāriju ir apstiprinājusi Itālijas neatkarīgā fiskālā iestāde. Padome arī atzīmē, ka ģeopolitiskie riski var radīt spiedienu uz aizsardzības izdevumiem.

(50) Padome gaida, ka Itālija būs gatava vajadzības gadījumā pielāgot savu fiskālo stratēģiju, lai nodrošinātu neto izdevumu virzības sasniegšanu. Padome apņemas cieši uzraudzīt ekonomikas un fiskālās norises, tostarp tās, kas ir plāna scenārija pamatā.

(51) Padome uzskata, ka ir pamatoti turpināt diskusijas, lai panāktu kopīgu izpratni par kumulatīvo neto izdevumu pieauguma tempu ietekmi uz gada uzraudzību, gatavojoties nākamajai fiskālās uzraudzības kārtai.

(52) Padome apstiprina reformu un investīciju saistību kopumu, ko Itālija ir izklāstījusi savā vidēja termiņa plānā un kas ir pamatā korekcijas perioda pagarināšanai, un pauž gandarījumu par centieniem kvantitatīvi noteikt ietekmi uz izaugsmi un fiskālo ilgtspēju. Padome piekrīt Komisijai, ka Itālijas iesniegtais reformu un investīciju saistību kopums pamato korekcijas perioda pagarināšanu no četriem līdz septiņiem gadiem. Padome pieņem zināšanai Komisijas novērtējumu, kurā norādīts, ka ar reformu un investīciju kopumu, kas ir pagarinājuma pamatā, kopumā ir izpildīti Regulas (ES) 2024/1263 14. panta kritēriji, ņemot vērā arī Regulas (ES) 2024/1263 36. panta 1.d punkta pārejas noteikumu. Padome pieņem zināšanai Komisijas novērtējumu, kurā norādīts, ka ir paredzams, ka reformu un investīciju saistības ilgtspējīgā veidā uzlabos izaugsmes potenciālu un ekonomikas noturību un atbalstīs fiskālo ilgtspēju. Padome iesaka Itālijai pilnībā īstenot reformu un investīciju saistību kopumu, lai saglabātu korekcijas perioda pagarinājumu.

(53) Padome pieņem zināšanai Komisijas aprakstu par reformām un investīciju vajadzībām un nodomiem, papildus to reformu un investīciju saistību kopuma novērtējumam, kuras ir korekcijas perioda pagarinājuma pamatā, ar ko reaģē uz galvenajām problēmām, kas apzinātas Eiropas pusgadā, un uzsver, cik svarīgi ir nodrošināt šādu reformu un investīciju īstenošanu. Padome, pamatojoties uz Komisijas iesniegtajiem ziņojumiem, izvērtēs šādas reformas un investīcijas un uzraudzīs to īstenošanu Eiropas pusgada ietvaros.

(54) Padome gaida Itālijas gada progresa ziņojumus, kuros jo īpaši ir ietverta informācija par progresu Padomes noteiktās neto izdevumu virzības īstenošanā un plašāku reformu un investīciju īstenošanā Eiropas pusgada kontekstā, kā arī tā reformu un investīciju kopuma īstenošanā, kas ir korekcijas perioda pagarināšanas pamatā.

(55) Saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1263 17. pantu Padomei būtu jāiesaka Itālijai plānā noteiktā neto izdevumu virzība un būtu jāapstiprina reformu un investīciju kopums, kas ir pamats korekcijas perioda pagarināšanai līdz 7 gadiem,

AR ŠO IESAKA Itālijai rīkoties šādi.

1. Nodrošināt, ka neto izdevumu pieaugums nepārsniedz šā ieteikuma I pielikumā noteiktos maksimumus.

2. Noteiktajos termiņos īstenot šā ieteikuma II pielikumā noteikto reformu un investīciju kopumu, kas ir pamats fiskālās korekcijas perioda pagarināšanai līdz 7 gadiem.

Briselē, 2025. gada 21. janvārī

Padomes vārdā –

priekšsēdētājs

A. DOMAŃSKI

I PIELIKUMS

Neto izdevumu maksimālie pieauguma tempi
(gada un kumulatīvie pieauguma tempi nominālā izteiksmē)

Itālija

Gadi		2025.	2026.	2027.	2028.	2029.
Pieauguma tempi (%)	Gadā	1,3	1,6	1,9	1,7	1,5
	Kumulatīvi (*)	- 0,7	0,9	2,8	4,6	6,2

(*) Kumulatīvos pieauguma tempus aprēķina, par bāzes gadu pieņemot 2023. gadu. Kumulatīvos pieauguma tempus izmanto, veicot kontroles konta *ex post*atbilstības ikgadējo uzraudzību.

II PIELIKUMS

Reformu un investīciju kopums, kas ir pamats korekcijas perioda pagarināšanai līdz 7 gadiem

Itālija

	Galvenais mērķis	Galveno posmu apraksts un laika grafiks	Uzraudzības rādītājs(-i)
Reformas un investīcijas tiesiskuma jomā – kā papildinājums ANP atskaites punktiem un mērķrādītājiem saistībā ar M1C1.R1.4 "Civiltiesību reforma".	Samazināt bankrota procedūru ilgumu un veicināt ārpustiesas instrumentu izmantošanu.	1. posms: līdz 2027. gada 2. ceturksnim veikt pasākumus, lai nodrošinātu un stiprinātu maksātnespējas reformas īstenošanu. Šajā nolūkā turpināt atbalstīt tiesu kompetenci maksātnespējas lietās un nodrošināt pietiekamu darbinieku skaitu; stiprināt informācijas sistēmu, lai vāktu detalizētu informāciju par maksātnespējas un pārstrukturēšanas procedūru izmaksām, efektivitāti un rezultātiem (gan ārpustiesas, gan tiesas lietās).	Sniegt pastāvīgu atbalstu tiesu kompetencēm maksātnespējas procedūrās un nodrošināt pietiekamu darbinieku skaitu. Informācijas sistēmas stiprināšana detalizētas informācijas vākšanai par maksātnespējas un pārstrukturēšanas procedūru izmaksām, efektivitāti un rezultātiem (gan ārpustiesas, gan tiesas lietās).
		2. posms: līdz 2027. gada 4. ceturksnim veikt maksātnespējas reformas ietekmes novērtējumu un vajadzības gadījumā pieņemt korektīvus pasākumus.	Maksātnespējas reformas ietekmes novērtējuma pieņemšana. Vajadzības gadījumā – korektīvo pasākumu pieņemšana un stāšanās spēkā.
	Samazināt neizskatīto lietu skaitu civiltiesās.	3. posms: līdz 2028. gada 4. ceturksnim samazināt neizskatīto lietu skaitu vispārējās jurisdikcijas civiltiesās (pirmajā instancē).	Par 90 % samazināt to neizskatīto lietu skaitu, kuras uzsāktas laikposmā no 2023. gada 1. janvāra līdz 2025. gada 31. decembrim un kuras 2025. gada 31. decembrī joprojām ir izskatīšanā vispārējās jurisdikcijas civiltiesās (pirmajā instancē).
	Samazināt neizskatīto lietu skaitu civiltiesās.	4. posms: līdz 2028. gada 4. ceturksnim samazināt neizskatīto lietu skaitu apelācijas civiltiesās (otrajā instancē).	Par 90 % samazināt to neizskatīto lietu skaitu, kuras uzsāktas laikposmā no 2023. gada 1. janvāra līdz 2025. gada 31. decembrim un kuras 2025. gada 31. decembrī joprojām ir izskatīšanā apelācijas civiltiesās (otrajā instancē).
	Saīsināt nolēmuma pieņemšanas laiku civillietās.	5. posms: līdz 2028. gada 4. ceturksnim – civilprocesa ilguma samazināšana.	Saīsināt nolēmuma pieņemšanas laiku par 12 % visās civillietu un komerclietu instancēs salīdzinājumā ar nolēmuma pieņemšanas laiku, kas reģistrēts 2026. gada 31. decembrī.
	Nodrošināt pietiekamus cilvēkresursus tiesu sistēmā.	6. posms: attiecīgi līdz 2026. gada 4. cet., 2027. gada 4. cet., 2028. gada 4. cet. un 2029. gada 4. cet. – nodrošināt pietiekamu tiesas biroja darbinieku un tehniski administratīvo darbinieku skaitu.	Saglabāt 6 000 amata vietas, ko raksturo uzdevumi, kuri ir līdzvērtīgi ANP M1C1 1,8. investīcijas uzdevumiem.

	Galvenais mērķis	Galveno posmu apraksts un laika grafiks	Uzraudzības rādītājs(-i)
Reformas un investīcijas nodokļu administrēšanas jomā – kā papildinājums Itālijas ANP atskaites punktiem un mērķrādītājiem, kas saistīti ar M1C1. R1.12. "Nodokļu administrēšanas reforma".	Veicināt vienkāršotu mijiedarbību ar nodokļu maksātājiem, nodrošinot ātrāku PVN atmaksu.	1. posms: līdz attiecīgi 2025. gada 4. cet., 2027. gada 4. cet., un 2029. gada 4. cet. – sasniegt gada snieguma mērķrādītājus, kas pakāpeniski nodrošina PVN atmaksas laika samazināšanu.	PVN vidējā atmaksas laika (izteikts dienās) samazinājums salīdzinājumā ar 2024. gadu: — par 5 % līdz 2025. gada 4. cet., — par 10 % līdz 2027. gada 4. cet., — par 15 % līdz 2029. gada 4. cet.
	Palielināt ieņēmumus, kas izriet no preventīvām darbībām un nodokļu saistību izpildes veicināšanas, arī ieņēmumus, ko rada atbilstības nodrošināšanas vēstules, un mērķorientētākas un uz risku balstītas nodokļu nemaksāšanas novēršanas darbības (tajā skaitā tās, kuru pamatā ir mākslīgā intelekta metožu izmantošana un datubāzu sadarbspējas attīstīšana).	2. posms: līdz 2027. gada 4. cet. un 2029. gada 4. cet. – sasniegt gada snieguma mērķrādītājus, kas pakāpeniski nodrošina lielākus ieņēmumus no novēršanas un izpildes darbībām.	Papildu kopējie ieņēmumi no novēršanas un izpildes darbībām salīdzinājumā ar 2024. gadu (14 miljardi EUR), tajā skaitā ieņēmumi no atbilstības nodrošināšanas vēstulēm, "inviti al contraddittorio", "atti Istruttori ravvedibili", bet neietverot "ruoli", "concordato preventivo", kā arī jebkādiem pasākumiem, kuru mērķis ir nokārtot iepriekšējās nodokļu saistības ar izdevīgiem nosacījumiem, piemēram, "rottamazione cartelle vitoriali", "saldo&stralcio" un "Ravvedimento speciale": — par 5 % līdz 2027. gada 4. cet., — par 10 % līdz 2029. gada 4. cet.
	Palielināt ieņēmumus, kas izriet no preventīvām darbībām un nodokļu saistību izpildes veicināšanas, arī ieņēmumus, ko rada atbilstības nodrošināšanas vēstules, un selektīvākas un uz risku balstītas nodokļu nemaksāšanas novēršanas darbības (tajā skaitā tās, kuru pamatā ir mākslīgā intelekta metožu izmantošana un datubāzu sadarbspējas attīstīšana).	3. posms: līdz 2026. gada 4. ceturksnim pastiprināt cīņu pret izvairīšanos no nodokļu maksāšanas, kam par iemeslu ir neiesniegtas deklarācijas, i) atklātas nodokļu nemaksāšanas gadījumā atceļot nodokļu atvieglojumus ("compensazione orizzontale", "rimborsi di imposte" un "regimi premiali") un attiecīgā gadījumā apturot publisko koncesiju īstenošanu, ii) integrējot valstu īstermiņa īres kodus datu bāzēs nodokļu riska analīzei, ko veic Ieņēmumu aģentūra, iii) ieviešot obligātus savienojumus starp automātiskiem kases aparātiem un elektroniskajiem maksājumiem visiem uzņēmumiem, iv) pieprasot izsekojamus maksāšanas līdzekļus, lai varētu atskaitīt nodokļus par transporta, ēdināšanas un izmitināšanas izdevumiem.	Primāro un sekundāro tiesību aktu stāšanās spēkā.

	Galvenais mērķis	Galveno posmu apraksts un laika grafiks	Uzraudzības rādītājs(-i)
Reformas un investīcijas uzņēmējdarbības vides jomā – kā papildinājums Itālijas ANP atskaites punktiem un mērķrādītājiem, kas saistīti ar M1C2. R2. "Ikgadējie konkurences likumi".	Palielināt investīcijas pētniecībā un izstrādē, prioritāti piešķirot projektiem, kas var piesaistīt papildu privātās investīcijas.	1. posms: attiecīgi līdz 2025. gada 4. cet., 2026. gada 4. cet., 2027. gada 4. cet., 2028. gada 4. cet. un 2029. gada 4. cet. – palielināt publiskos izdevumus pētniecībai un izstrādei.	Palielināt publiskos izdevumus pētniecībai un izstrādei, lai šo izdevumu un IKP attiecību, kas 2024. gadā tiek lēsta tuvu 0,5 %, palielinātu līdz 0,6 % 2029. gadā ([1]).
	Publisko investīciju stimulu efektivitātes un lietderības veicināšana.	2. posms: līdz 2028. gada 2. cet. – racionalizēt un vienkāršot stimulus uzņēmumiem, turpinot ANP minēto M1C2-R3 reformu.	Pamatojoties uz 2025. gadā veiktā ietekmes novērtējuma rezultātiem, krasi samazināt stimulu pasākumu skaitu un piešķīrēju iestāžu skaitu.
	Konkurences veicināšana, lai sekmētu efektivitāti un ekonomisko izaugsmi, likvidējot vājās vietas un šķēršļus ienākšanai tirgū (arī likumdošanas jomā). Tādu tiesību aktu un noteikumu atcelšana vai pārskatīšana, kas kavē tirgu netraucētu darbību.	3. posms: līdz 2026. gada 4. cet., 2027. gada 4. cet., 2028. gada 4. cet. un 2029. gada 4. cet. – pieņemt ikgadējos konkurences likumus.	Ikgadēja konkurences likuma un ar to saistīto īstenošanas aktu pieņemšana un stāšanās spēkā katru gadu, īstenojot KVAI un apmierinoši ņemot vērā *AGCM* ieteikumus, pamatojoties uz pienācīgiem regulatīvās ietekmes novērtējumiem.
	Palielināt MVU konkurētspēju, veicinot uzņēmumu lieluma pieaugumu, sekmējot paaudžu maiņu, orientāciju uz investīcijām un prasmēm atbilstoša darba piemeklēšanu.	4. posms: līdz 2026. gada 4. cet. (a), 2027. gada 4. cet. (b) un 2028. gada 4. cet. (c) – pieņemt pamatlikumu par MVU, pamatojoties uz ietekmes novērtējumu, un ieviest īstenošanas instrumentus un ikgadējus atjauninājumus. Likums ietver vismaz šādus elementus: — uzņēmumu lieluma pieauguma un uzņēmumu apvienošanās veicināšana, — pārvaldes vienkāršošana, — uzņēmējdarbības atvieglošana, — paaudžu maiņas veicināšana, arī pieņemot darbā profesionālu vadību, — investīciju palielināšana, — prasmju pilnveide.	(a) MVU pamatlikuma stāšanās spēkā. (b) Visu īstenošanas instrumentu un ikgadējo atjauninājumu stāšanās spēkā.

([1]) Pētniecības un izstrādes izdevumi jāaprēķina *GERD* izteiksmē.

	Galvenais mērķis	Galveno posmu apraksts un laika grafiks	Uzraudzības rādītājs(-i)
Reformas un investīcijas publiskās pārvaldes un bērnu aprūpes jomā – kā papildinājums Itālijas ANP atskaites punktiem un mērķrādītājiem, kas saistīti ar M1C1. R1.9. "Publiskās pārvaldes reforma".	Veicināt vertikālo mobilitāti.	1. posms: līdz 2026. gada 4. cet. – īstenot personāla vertikālo mobilitāti.	Vismaz 20 % no ikgadējām vakancēm vadošos amatos piešķirti esošajiem ierēdņiem, izmantojot ar sniegumu saistību darbā paaugstināšanas mehānismu.
	Veicināt horizontālo mobilitāti.	2. posms: līdz 2026. gada 4. cet. – īstenot personāla horizontālo mobilitāti.	Vismaz 15 % no ikgadējām vakancēm ir piešķirtas ierēdņiem, kas pāriet no citas publiskās pārvaldes iestādes vai aģentūras.
	Valorizēt uz sniegumu balstītu sistēmu.	3. posms: līdz 2028. gada 4. ceturksnim – uz sniegumu balstītas sistēmas valorizācija.	Saskaņā ar jauno sistēmu pabeigta pirmā darbības novērtēšanas un prēmiju maksājumu kārta.
	Ikgadējo publisko izdevumu pieaugums.	4. posms: līdz 2027. gada 4. cet. – nodrošināt pienācīgu finansiālo segumu pieejamu bērnu aprūpes iestāžu darbībai.	Palielināt publiskos izdevumus, lai segtu esošo un jauno bērnu aprūpes iestāžu darbības izmaksas, ko īsteno, izmantojot nacionālo atveseļošanas un noturības plānu (NANP) investīcijas un valsts resursus bērniem vecumā līdz 2 gadiem. Šis palielinājums attiecībā uz 2021. gadu sasniedz vismaz 20 % no ikgadējiem publiskajiem izdevumiem, kas paredzēti to bērnu aprūpes iestāžu darbības izmaksām, kuras pieejamas bērniem līdz 3 gadu vecumam, ieskaitot izmaksas par jaunām vietām, ko radīs NANP infrastruktūras izveide.
	Nodrošināt pienācīgu bērnu aprūpes vietu pieejamību.	5. posms: līdz 2027. gada 4. cet. – nodrošināt pienācīgu bērnu aprūpes pakalpojumu sniegšanu saskaņā ar Barselonas mērķrādītāju un valsts mērķrādītāju 2027. gadam, ņemot vērā reģionālās atšķirības.	Nodrošināt, ka 33 % bērnu, kas ir jaunāki par 3 gadiem, ir piekļuve publiskām un privātām bērnu aprūpes iestādēm valsts līmenī (aptvēruma kvota). Vismaz 15 % no aptvēruma nodrošināt reģionālā līmenī.
	Vecāku iemaksu kategoriju noteikšana.	6. posms: līdz 2027. gada 4. cet. – palielināt bērnu aprūpes pieejamību cenas ziņā, nosakot valsts minimālos standartus gan attiecībā uz piekļuvi bērnu aprūpes pakalpojumiem, gan maksas kategorijām ar mērķi palielināt pieejamību cenas ziņā.	Tiesību aktu stāšanās spēkā

	Galvenais mērķis	Galveno posmu apraksts un laika grafiks	Uzraudzības rādītājs(-i)
Reformas un investīcijas publisko izdevumu jomā – kā papildinājums Itālijas ANP atskaites punktiem un mērķrādītājiem, kas saistīti ar M1C1. R1.13. "Izdevumu pārskatīšanas sistēmas reforma".	Stiprināt publisko izdevumu plānošanas, uzraudzības un izvērtēšanas spējas.	1. posms: līdz 2027. gada 2. cet., 2028. gada 2. cet. un 2029. gada 2. cet. – pieņemt uzraudzības un izvērtēšanas plānu un, sākot ar 2028. gada 2. cet. – pieņemt Ekonomikas un finanšu ministrijas gada ziņojumu.	Vismaz viena ikgadēja uzraudzības un izvērtēšanas plāna pieņemšana, kurā katrai ministrijai paredzēta intervence, kas plāna darbības laikā aptver izdevumu jomu, kuras kopējais apjoms ir 10 % no izdevumiem, kas piešķirti politikas jomām, par kurām tieši atbild centrālās pārvaldes iestādes. Uzraudzības un izvērtēšanas plānos ir formulēti priekšlikumi un darbības izdevumu efektivitātes vai kvalitātes uzlabošanai. Ekonomikas un finanšu ministrijas sagatavotā gada pārskatā atspoguļota uzraudzības un izvērtēšanas plānu īstenošanas gaita un jo īpaši tas, ka katra ministrija ir pieņēmusi vismaz vienu pasākumu, kas veicina publisko finanšu ilgtspēju.
	Uzlabot izdevumu uzraudzību, arī izveidojot un stiprinot īpašas struktūras publiskajā pārvaldē, lai novērtētu sniegto pakalpojumu kvalitāti un ietekmi.	2. posms: līdz 2028. gada 1. cet.– pastiprināta Ekonomikas un finanšu ministrijas kompetence veikt pārbaudes par publisko izdevumu pārvaldību visās struktūrās, kas saņem publisko atbalstu, arī vietējās un reģionālajās pašvaldībās un valstij piederošos uzņēmumos.	Primāro un sekundāro tiesību aktu stāšanās spēkā.
	Stiprināt publisko izdevumu kontroles darbību.	3. posms: līdz 2026. gada 1. cet. un 2028. gada 1. cet. – reformēta centrālo publiskās pārvaldes iestāžu publisko izdevumu kontroles sistēma, nodrošinot pārvaldes iestāžu lielāku finansiālo atbildību par resursu pārvaldību, kā arī pastiprinātu plānošanu un politikas rezultātu un ietekmes pastiprinātu uzraudzību un izvērtēšanu.	a) Primāro tiesību aktu stāšanās spēkā; b) sekundāro tiesību aktu stāšanās spēkā.

	Galvenais mērķis	Galveno posmu apraksts un laika grafiks	Uzraudzības rādītājs(-i)
Reformas un investīcijas nodokļu jomā (jauns pasākums)	Veikt intervences nodokļu sistēmā, saskaņojot to ar mērķiem mazināt ģimenes slogu, ekonomikas izaugsmi un ekoloģisko pāreju daudzgadu perspektīvā.	1. posms: līdz 2028. gada 4. cet. – vienkāršot nodokļu sistēmu, pārskatot nodokļu izdevumu jomu.	Ar nodokļu izdevumiem saistīto ieņēmumu zaudējumu samazinājums par 15 % salīdzinājumā ar valdības 2019. gada ziņojumu (49 miljardi EUR), arī videi kaitīgu subsīdiju, samazinātu PVN likmju un atbrīvojumu un iedzīvotāju ienākuma nodokļa (*IRPEF*) jomā. Videi kaitīgu subsīdiju samazinājums par 3,5 miljardiem EUR, kas saskaņā ar ANP paredzēts līdz 2030. gadam, ir būtisks, lai samazinātu ar nodokļu izdevumiem saistīto ieņēmumu zaudējumus.
	Samazināt nodokļu slogu ģimenēm ar zemiem un vidējiem ienākumiem un sniegt atbalstu nodarbinātībai.	2. posms: līdz 2026. gada 4. cet. – darbaspēka nodokļu īpatsvara samazināšana.	Vidējā nodokļu īpatsvara darbaspēka izmaksās samazinājums salīdzinājumā ar 2023. gadā reģistrēto līmeni.
	Atjaunināt kadastra reģistru.	3. posms: a) līdz 2027. gada 4. cet. kartēt īpašumus, kas pašlaik nav iekļauti kadastra reģistrā; b) līdz 2028. gada 4. cet. atjaunināt īpašuma nodokļu kadastrālās vērtības ēkām, kurām kopš 2019. gada ir energoefektivitātes uzlabošanas un/vai mājokļu renovācijas pasākumi, kas pilnībā vai daļēji finansēti no publiskiem līdzekļiem.	a) Atsauces tiesību aktu ieviešana un stāšanās spēkā, kartēšanas, kontroles un kadastra reģistra atjaunināšanas darbību pabeigšana; b) atsauces tiesību aktu ieviešana, stāšanās spēkā un pilnīga kadastra reģistra atjaunināšana attiecībā uz visiem īpašumiem, kas noteikti svarīgāko posmu apraksta slejā.
Reformas un investīcijas valstij piederošu uzņēmumu racionalizācijas jomā (jauns pasākums)	Racionalizēt valstij piederošus uzņēmumus saskaņā ar valsts tiesību aktiem (Likumdošanas dekrēts Nr. 175/2016).	1. posms: līdz 2027. gada 4. cet. veikt pasākumus, lai nodrošinātu un stiprinātu tiesiskā regulējuma īstenošanu attiecībā uz valstij piederošiem uzņēmumiem.	Atbilstošu darbību pieņemšana, lai nodrošinātu un vajadzības gadījumā stiprinātu tiesiskā regulējuma (Likumdošanas dekrēts Nr. 175/2016) rezultatīvu īstenošanu saistībā ar valstij piederošu uzņēmumu darbību un darbības efektivitāti, lai nodrošinātu neefektīvu VPU efektīvu racionalizāciju un likvidāciju, neapdraudot publisko pakalpojumu sniegšanu.